

(حصہ نظم)

مطلوبہ دروس	۸
موضوع	” مٹی کا دیا “
خیال / تصور، تدریسی ہنر	بھلائی کے کام، سخاوت، خوش الحانی، فرہنگ۔
تدریسی نتائج	بچے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوتے اور بھلائی کے کام، سخاوت کی اہمیت سے واقف ہو گئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ۔
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، ذہنی آزمائش، سوالات۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمیاں۔ (۱) نظم کو ڈرامائی صورت میں پیش کیجئے۔ (۲) ایک دوسرے پے خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔
تشخیص	خوش الحانی کی جانچ، نئے الفاظ کی املا، نظم کا خلاصہ لکھئے۔
تشخیصی تشخیص، کُلی تشخیص	خوش الحانی، فرہنگ اور کتابی سوالات کی تشخیصی تشخیص اور کُلی تشخیص۔ (FA,SA)

(حصہ ہنتر)

۸	مطلوبہ دروس
” ایک خط “	موضوع
جواہر لال نہرو کی عظمت اور مکتوب نگاری کی افادیت، قرأت، سماعت، لفظیات، مکتوب نگاری۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے جواہر لال نہرو کی عظمت اور مکتوب نگاری سے واقف ہو گئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب، بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، مکالمہ، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
تفویض: جواہر لال نہرو اور اندراجی سے متعلق تصاویر مع معلومات جمع کر کے اپنی سکریپ بک پر چپاں کریں۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
سبق خوانی (تلفظ)، سماعت کی جانچ، املا، فرہنگ اور ستابی مشقوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
سبق خوانی (تلفظ) اور سماعت کی تشکیلی تشخیص (FA) فرہنگ اور ستابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کٹی تشخیص (FA, SA)	تشکیلی تشخیص، کٹی تشخیص

(حضرت قواعد)

۶	مطلوبہ دروس
”کلمہ اور اسم کے اقسام کا اعادہ“ اسم نکرہ کی قسمیں (پہلی چار)	موضوع
اصول زبان - تحریر، فروغ زبان -	خیال / تصور، تدریسی ہنر
پچھلے کلمہ اور اسم کے اقسام اور اسم نکرہ کی پہلی چار قسموں سے واقف ہوتے۔	تدریسی نتائج
جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ قاعدہ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، کے۔ ڈبلیو۔ ایل۔ چارٹ، ذہنی آزمائش۔	طرز تدریس / معلمی
عملی کام: کلمہ اور اسم کے اقسام اور اسم نکرہ کی قسموں سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
کلمہ اور اسم کے اقسام اور اسم نکرہ کے پہلے چار اقسام کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
کلمہ اور اسم کے اقسام اور اسم نکرہ کی پہلی چار قسموں سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ کی زبانی اور تحریری جانچ تشخیصی تشیص اور کئی تشخیص میں ہوگی۔ (FA,SA)	تشخیصی تشخیص، کئی تشخیص

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
”حُب الوطنی“	موضوع
انشاپردازی، اظہار خیال - تحریری صلاحیت -	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔	تدریسی نتائج
بورڈ، چارٹ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات کا مقابلہ کرایا جائے گا)۔	طرز تدریس / معلمی
تخلیق: عنوان ”حُب الوطنی“ پر ایک مختصر مضمون لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ کام کا جائزہ۔	تشخیص
مذکورہ کام کا جائزہ تشکیلی تشخیص اور کُلی تشخیص میں بھی لیا جائے گا۔ (FA,SA)	تشکیلی تشخیص، کُلی تشخیص

(حصہ نظم)

مطلوبہ دروس	۸
موضوع	” ایک پہاڑ اور گلہری “
خیال / تصور، تدریسی ہنر	فطرت کی اہمیت اور خالق کی حکمت، خوش الحانی، فرہنگ
تدریسی نتائج	بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پائے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے اور فطرت کی اہمیت اور خالق کی حکمت سے واقف ہو گئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ
طرز تدریس / معلمی	تعارف، وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، ذہنی آزمائش، سوالات۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمی: نظم کو ڈرامائی صورت میں پیش کیجئے۔ منصوبہ: کوئی بھی دس چھوٹے اور دس بڑے قدرتی اشیاء کی تصویریں سکریپ بک پر چپاں کریں اور اپنی اہمیت لکھئے۔
تشخیص	خوش الحانی کی جانچ، نئے الفاظ کی املا، شاعر کا حوالہ دے کر نظم کا خلاصہ اپنے الفاظ میں لکھئے۔
تشکیلی تشخیص، کُلی تشخیص	خوش الحانی، فرہنگ اور کتابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کُلی تشخیص (FASA)

(حصہ نثر)

۸	مطلوبہ دروس
”عقل مند کسان“	موضوع
عقل مندی اور دانائی کی اہمیت، قرأت، سماعت، لفظیات۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کو عقل مندی اور دانائی کی اہمیت کا احساس ہوا، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، مکالمہ، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
تحقیق: بیربل کی دانائی کا کوئی ایک واقعہ تحریر کیجئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
سبق خوانی (تلفظ)، سماعت کی جانچ، املا، فرہنگ اور ستابی مشقوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
سبق خوانی (تلفظ) اور سماعت کی تشکیلی تشخیص (FA) فرہنگ اور ستابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص (FA, (SA	تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص

(حصہ قواعد)

۶	مطلوبہ دروس
”اسم نکرہ کی قسمیں (آخری چار)، واحد جمع اور مترادفات“	موضوع
اصول زبان - فروغ زبان، تحریر۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
پچھ اسم نکرہ کی آخری چار قسموں واحد جمع اور مترادفات سے واقف ہوئے۔	تدریسی نتائج
جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ، قاعدہ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، کے۔ ڈبلیو۔ ایل۔ چارٹ، ذہنی آزمائش۔	طرز تدریس / معلمی
عملی کام: اسم نکرہ کے اقسام، واحد جمع اور مترادفات سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔ سرگرمی: مذکورہ قواعد کے حوالے سے (جواب دو آگے بڑو) کھیل کھیلا جائے گا۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
اسم نکرہ کی قسموں، واحد جمع اور مترادفات کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
اسم نکرہ کی قسموں، واحد جمع اور مترادفات سے متعلق ورک شیٹ لیتنگلی تشخیص، کُلی تشخیص (FA,SA)	تشخیصی تشخیص، کُلی تشخیص

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
”عقلندی“	موضوع
انشاپردازی، اظہار خیال - تحریری صلاحیت -	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔	تدریسی نتائج
بورڈ، چارٹ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات کا مقابلہ کرایا جائے گا)۔	طرز تدریس / معلمی
تخلیق: عنوان ”عقلندی“ پر ایک مختصر اقتباس لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ کام کا جائزہ۔	تشخیص
مذکورہ کام کا جائزہ تشکیلی تشخیص، گلی تشخیص میں بھی لیا جائے گا۔ (FA,SA)	تشکیلی تشخیص، گلی تشخیص

(حصہ نظم)

۸	مطلوبہ دروس
”ذول کو بھی انسان بنادو“	موضوع
حُب الوطنی اور حصولِ علم، خوش الحانی، فرہنگ	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے اور بچوں کو وطن کی محبت اور ترقی میں علم کی اہمیت کا احساس ہوا۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب، بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، ذہنی آزمائش، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
سرگرمی: نظم کی خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ ترنم اور لے سے نظم پڑھنے کا مظاہرہ کیجئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
خوش الحانی کی جانچ، نئے الفاظ کی املا، نظم کا تفصیلی خلاصہ اپنے الفاظ میں لکھئے۔	تشخیص
فرہنگ، کتابی مشقوں اور اضافی کام کا جائزہ لگی تشخیص میں ہوگا۔ (SA)	تشخیصی تشخیص، لگی تشخیص

(حصہ نثر)

۸	مطلوبہ دروس
” گھوڑے اور ہرن کی کہانی“	موضوع
آپسی لڑائی کا انجام، قرأت، سماعت، لفظیات	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے آپسی لڑائی کے بڑے انجام سے واقف ہو گئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سہل کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب، بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، مکالمہ، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
تحقیق: آپسی لڑائی سے متعلق کوئی بھی کہانی سنائے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
سہل خوانی (تلفظ)، سماعت کی جانچ، املا، فرہنگ اور ستابی مشقوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
سہل خوانی (تلفظ) اور سماعت کی تشکیلی تشخیص (FA) فرہنگ اور ستابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص (FA, (SA	تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص

(حصہ قواعد)

۶	مطلوبہ دروس
”زمانے کے لحاظ سے فعل کی قسمیں (لازم - متعدی، الفاظ اشد اور محاورات“	موضوع
اصول زبان - فروغ زبان، تحریر۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے فعل لازم اور فعل متعدی، الفاظ اشد اور محاورات سے واقف ہوئے اور جملوں میں محاورات کا استعمال کر سکے۔	تدریسی نتائج
جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ قاعدہ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، کے - ڈبلیو - ایل - چارٹ، ذہنی آزمائش۔	طرز تدریس / معلمی
عملی کام: فعل لازم اور فعل متعدی، الفاظ اشد اور محاورات پر مشتمل ورک شیٹ۔ سرگرمی: مذکورہ قواعد کے حوالے سے (جواب دو آگے بڑو) کھیل کھیلا جائے گا۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
فعل لازم اور فعل متعدی، الفاظ اشد اور محاورات کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
فعل لازم اور فعل متعدی، الفاظ اشد اور محاورات سے متعلق ورک شیٹ کی میڈیشن (SA)	تشخیصی تشخیص، کٹی تشخیص

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
”اتفاق میں برکت“	موضوع
انشاپردازی، اظہار خیال - تحریری صلاحیت۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔	تدریسی نتائج
بورڈ، چارٹ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات کا مقابلہ کرایا جائے گا)۔	طرز تدریس / معلمی
تحریر: عنوان ”اتفاق میں برکت“ پہ ایک مختصر مضمون لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ کام کا جائزہ۔	تشخیص
مذکورہ کام کا جائزہ تشکیلی تشخیص، کُلّی تشخیصیں بھی لیا جائے گا۔ (FA, SA)	تشکیلی تشخیص، کُلّی تشخیص

(حصہ - نظم)

۸	مطلوبہ دروس
”پہلے کام بعد آرام“	موضوع
وقت کا صحیح استعمال، خوش الحانی، فرہنگ۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوتے اور وقت کے صحیح استعمال کی اہمیت سے واقف ہو گئے۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب، بورڈ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، ذہنی آزمائش، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
سرگرمی: ایک دوسرے پے خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
خوش الحانی کی جانچ، نئے الفاظ کی املا، نظم کا خلاصہ لکھئے۔	تشخیص
خوش الحانی، فرہنگ اور کتابی سوالات کی تشکیل یا ورگلی تشخیص ہوگی۔ (FA,SA)	تشکیلی تشخیص، گلی تشخیص

(حصہ ہفتم)

۸	مطلوبہ دروس
	موضوع
	”راہنہ رنا تھ ٹیگور“
	خیال / تصور، تدریسی ہنر
	راہنہ رنا تھ ٹیگور کی غیر معمولی شخصیت کا تعارف، قرأت، سماعت، لفظیات سماجی کام۔
	تدریسی نتائج
	بچے راہنہ رنا تھ ٹیگور کی غیر معمولی شخصیت سے واقف ہو گئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔
	تدریسی آلات اور حوالہ جات
	درسی کتاب، بورڈ
	طرز تدریس / معلمی
	وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، مکالمہ، سوالات۔
	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
	تفویض: راہنہ رنا تھ ٹیگور کی ایک تصویر اپنی سکرپٹ پر چہاں کیجئے اور ان کی غیر معمولی شخصیت کے بارے میں چند بنیادی باتیں قلمبند کیجئے۔
	تشخیص
	سبق خوانی (تلفظ)، سماعت کی جانچ، املا، فرہنگ اور ستابی مشقوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔
	تشکیلی تشخیص، کُل تشخیص
	سبق خوانی (تلفظ) اور سماعت کی تشکیلی تشخیص (FA) فرہنگ اور ستابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کُل تشخیص (FA, SA)

ماہ اگست

جماعت - ششم

(حضرت قواعد)

۶	مطلوبہ دروس
”زمانے کے لحاظ سے فعل کی قسمیں“ (ماضی، حال، مستقبل، تذکیر و تانیث،	موضوع
اصول زبان - تحریر و تقریر، فروغ زبان -	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے زمانے کے لحاظ سے فعل کے اقسام (پہلے ۳) اور تذکیر و تانیث سے واقف ہوئے۔	تدریسی نتائج
جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ، قاعدہ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، کے - ڈیلیو - ایل - چارٹ، ذہنی آزمائش۔	طرز تدریس / معلمی
عملی کام: زمانے کے لحاظ سے فعل کی قسمیں (ماضی، حال، مستقبل، تذکیر و تانیث سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ موضوعات کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
مذکورہ موضوعات سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ کی زبانی اور تحریری جانچ تشکیلی تشخیص اور کُلی تشخیص میں ہوگی۔ (FA,SA)	تشکیلی تشخیص، کُلی تشخیص

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
	موضوع
	خیال / تصور، تدریسی ہنر
	انشا پردازی، اظہار خیال - تحریری اور تخلیقی صلاحیت -
	تدریسی نتائج
	بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔
	تدریسی آلات اور حوالہ جات
	بورڈ، چارٹ
	طرز تدریس / معلمی
	خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات کا مقابلہ کرایا جائے گا)۔
	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
	تحریر: عنوان "وقت کی پابندی" پر ایک مختصر مضمون اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔
	تشخیص
	مذکورہ کام کا جائزہ۔
	تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص
	مذکورہ کام کا جائزہ تشکیلی تشخیص، اور کئی تشخیص میں بھی لیا جائے گا۔ (FA,SA)

(حصہ نظم)

مطلوبہ دروس	۸
موضوع	”بارش کا پہلا قطرہ“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	آپسی اتفاق اور سخاوت، خوش الحانی، فرہنگ
تدریسی نتائج	بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے اور بچوں کو آپسی اتفاق اور سخاوت کے جذبے کا احساس ہوا۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ
طرز تدریس / معلمی	تعارف، وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، ذہنی آزمائش، سوالات۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تحقیق: کوئی بھی ایسے تین جانداروں کی تصویریں مع نام اپنی سکرپٹ پر چپاں کیجئے جو اپنے سماج میں اتفاق سے رہنا پسند کرتے ہیں۔
تشخیص	خوش الحانی کی جانچ، نئے الفاظ کی املا، شاعر کا حوالہ دے کر نظم کا خلاصہ اپنے الفاظ میں لکھئے۔
تشکیلی تشخیص، کٹی تشخیص	خوش الحانی، فرہنگ اور کتابی مشقوں کی تشکیلی اور سیشن تشخیص ہوگی۔ (FA,SA)

(حصہ نثر)

۸	مطلوبہ دروس
”ہمارے تہوار“	موضوع
تہوار اور تہواروں کا پیغام، قرأت، سماعت، لفظیات۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے ہندوستان کے مختلف تہواروں اور ان کے پیغامات سے واقف ہوئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، مکالمہ، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
تفویض: ہندوستان کے تین بڑے تہواروں کی معلومات اپنی سکریپ بک پر لکھنے اور تصاویر بھی چسپاں کیجیے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
سبق خوانی (تلفظ)، سماعت کی جانچ، املا، فرہنگ اور کتابی مشقوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
سبق خوانی (تلفظ) اور سماعت کی تشکیلی تشخیص (FA) فرہنگ اور کتابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص ہوگی۔ (FA, SA)	تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص

(حصہ قواعد)

۶	مطلوبہ دروس
”خطوط نویسی، سوابق اور لاحق“	موضوع
اصول زبان۔ فروغ زبان، تحریر۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
پچھ خطوط نویسی، سوابق اور لاحق سے واقف ہوئے اور خطوط لکھ سکے۔	تدریسی نتائج
جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ، قاعدہ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، کے۔ ڈبلیو۔ ایل۔ چارٹ، ذہنی آزمائش۔	طرز تدریس / معلمی
عملی کام: خطوط نویسی، سوابق اور لاحق سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ موضوعات کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
خطوط نویسی، سوابق اور لاحق سے متعلق ورک شیٹ لیشکلی تشخیص، کلی تشخیص (FA,SA)	تشکلی تشخیص، کلی تشخیص

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
”عید کا دن اور چھوٹے بچے“	موضوع
انشا پردازی، اظہار خیال - تحریری اور تخلیقی صلاحیت -	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔	تدریسی نتائج
بورڈ، چارٹ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات کا مقابلہ کرایا جائے گا)۔	طرز تدریس / معلمی
تخلیق: عنوان ”عید کا دن اور چھوٹے بچے“ پر ایک مختصر مضمون اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ کام کا جائزہ۔	تنخیص
مذکورہ کام کا جائزہ تشکیلی تنخیص اور کُلی تنخیص میں بھی لیا جائے گا۔ (FA,SA)	تشکیلی تنخیص، کُلی تنخیص

(حصہ - نظم)

۸	مطلوبہ دروس
”پیام عمل“	موضوع
وقت کی اہمیت اور جذبہ جدوجہد، خوش الحانی، فرہنگ	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے اور بچوں کو وقت کی اہمیت اور جدوجہد کی افادیت کا احساس ہوا۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب، بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، ذہنی آزمائش، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
تحقیق: وقت کی اہمیت کے حوالے سے کوئی بھی حکایت یا کہانی اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
خوش الحانی کی جانچ، نئے الفاظ کی املا، نظم کا تفصیلی خلاصہ اپنے الفاظ میں لکھئے۔	تشخیص
فرہنگ، کتابی مشقوں اور اضافی کام کا جائزہ لگی تشخیص میں ہوگا۔ (SA)	تفصیلی تشخیص، لگی تشخیص

(حصہ نثر)

۸	مطلوبہ دروس
”ہمارے ایک مشہور سائنس دان“	موضوع
میگھ نادساہا کی غیر معمولی شخصیت اور کارناموں کا تعارف، قرأت، سماعت، لفظیات	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے میگھ نادساہا کی غیر معمولی شخصیت اور کارناموں سے واقف ہوئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔	تدریسی نتائج
درسی کتاب، بورڈ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، مباحثہ، بلند خوانی و خاموش خوانی، مکالمہ، سوالات۔	طرز تدریس / معلمی
منصوبہ: کوئی بھی چار عمدہ سائنسی ایجادات کی تصاویر اپنی سکرپ بک پر چپاں کیجئے اور ان کے بارے میں معلومات لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
سبق خوانی (تلفظ)، سماعت کی جانچ، املا، فرہنگ اور ستابی مشقوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔ میگھ نادساہا کی شخصیت کے بارے میں ایک مختصر نوٹ لکھئے۔	تشخیص
سبق خوانی (تلفظ) اور سماعت کی تشکیلی تشخیص (FA) فرہنگ اور ستابی مشقوں کی تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص (FA, SA)	تشکیلی تشخیص، کئی تشخیص

(حصہ قواعد)

۶	مطلوبہ دروس
”درخواست، مضمون نگاری“	موضوع
اصول زبان، خط و کتابت۔ فروغ زبان، تحریر۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچے درخواست اور مضمون نگاری سے واقف ہوئے اور لکھنا سیکھ گئے۔	تدریسی نتائج
جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ قاعدہ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
وضاحت، کے۔ ڈیلیو۔ ایل۔ چارٹ، ذہنی آزمائش۔	طرز تدریس / معلمی
عملی کام: درخواست اور مضمون نگاری پر مشتمل ورک شیٹ۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
درخواست اور مضمون لکھنے کے اصولوں کی زبانی اور تحریری جانچ۔	تشخیص
درخواست اور مضمون نگاری سے متعلق ورک شیٹ کی پیشکش (SA)	تشخیصی تشخیص، کلی تشخیص

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
”سائنس کی برکتیں“	موضوع
انشا پردازی، اظہار خیال - تحریری صلاحیت -	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔	تدریسی نتائج
بورڈ، چارٹ۔	تدریسی آلات اور حوالہ جات
خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات کا مقابلہ کرایا جائے گا)۔	طرز تدریس / معلمی
تحریر: عنوان ”وقت کی پابندی“ پر ایک مختصر مضمون اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں
مذکورہ کام کا جائزہ۔	تشخیص
مذکورہ کام کا جائزہ تشکیلی تشخیص اور کُلی تشخیص میں بھی لیا جائے گا۔ (FA,SA)	تشکیلی تشخیص، کُلی تشخیص

CLASS -6th

CLASSES REQUIRED	24 PERIODS 16 (LESSON) 0 (GRAMMAR) 05 (POEM) 03(WRITING)
TOPIC	LITERATURE----- THE VIOLET , MAIN COURSE---- 1.VIJI'S FRIEND (EXTRACT) 2.WALLS BETWEEN FRIENDS (READING COMPREHENSION/ DICTIONARY WORK) 3.THE BEST OF FRIENDS (RECITATION) WRITING----- DIARY ENTRY
CONCEPT AND SKILLS	SOCIAL AND EMOTIONAL SKILLS/LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING
LEARNING OUTCOMES	CREATIVITY/ SELF AWARENESS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK
PEDAGOGY	BRAIN STORMING / IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ DISCUSSION/ ROLE PLAY
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	SILENT/ LOUD READING OF THE LESSON. /ROLE PLAY WRITING/ DIARY ENTRY
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING/
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	FORMATIVE ASSESSMENT / SUMMATIVE ASSESSMENT - LITERATURE ---- THE VIOLET MAIN COURSE---- 1.VIJI'S FRIEND (EXTRACT) 2.WALLS BETWEEN FRIENDS (READING COMPREHENSION/ DICTIONARY WORK) 3.THE BEST OF FRIENDS (RECITATION) WRITING----- DIARY ENTRY

CLASS -6th

CLASSES REQUIRED	24 PERIODS 7 (LESSON) 10 (GRAMMAR) 03(POEM) 04(WRITING)
TOPIC	LITERATURE ----- THE FOREIGN LAND , PETER PAN GRAMMAR -----1. SENTENCES (ASSERTIVE / INTERROGATIVE / IMPERATIVE/ EXCLAMATORY/ COMPOUND SENTENCES) WRITING ----- FORMAL LETTER WRITING
CONCEPT AND SKILLS	LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING/ CONVERSATIONAL PRACTICE
LEARNING OUTCOMES	CRITICAL THINKING/ SELF AWARENESS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING / SYNTAX FORMATION/USAGE OF FULL STOP (.), QUESTION MARK (?)
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK
PEDAGOGY	IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ DISCUSSION / ROLE PLAY
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	SILENT/ LOUD READING OF THE LESSON. LETTER WRITING GRAMMAR WORKSHEET
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	LITERATURE ----- THE FOREIGN LAND , PETER PAN GRAMMAR -----1. SENTENCES (ASSERTIVE / INTERROGATIVE / IMPERATIVE/ EXCLAMATORY/ COMPOUND SENTENCES) WRITING ----- FORMAL LETTER WRITING

Class 6th

CLASSES REQUIRED	24 PERIODS 16 (LESSON) 00 (GRAMMAR) 02(POEM) 06(WRITING)
TOPIC	LITERATURE----- THE TREASURE SEEKERS-I, THE TREASURE SEEKERS-II, MAIN COURSE---- 1. THE CLASSROOM IN A TRAIN (EXTRACT) 2. A TEACHER FOR ALL SEASONS (RECITATION) 3. A PRETTY GOOD JOB (EXTRACT) WRITING----- BIO SKETCH / MESSAGE WRITING
CONCEPT AND SKILLS	SOCIAL AND EMOTIONAL SKILLS/SELF AWARENESS/ LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING
LEARNING OUTCOMES	SHARING AND CARING/ SELF AWARENESS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING / LEARNING TO BE RESPONSIBLE
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK
PEDAGOGY	IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ DISCUSSION
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	SILENT/ LOUD READING OF THE LESSON ROLE PLAY BIO SKETCH / MESSAGE WRITING
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	LITERATURE----- THE TREASURE SEEKERS-I, THE TREASURE SEEKERS-II, MAIN COURSE---- 1. THE CLASSROOM IN A TRAIN (EXTRACT) 2. A TEACHER FOR ALL SEASONS (RECITATION) 3. A PRETTY GOOD JOB (EXTRACT) WRITING----- BIO SKETCH / MESSAGE WRITING

Class 6th

CLASSES REQUIRED	24 PERIODS 10 (LESSON) 08 (GRAMMAR) 06 (POEM) 00(WRITING)
TOPIC	LITERATURE----- THE PAINTED CEILING MAIN COURSE---- 1.YOUNG UNCLE GOES TO HIS VILLAGE (EXTRACT) 2.BUILDING A SHELTER(EXTRACT) 3. AN INFORMATION BUREAU (RECITATION) GRAMMAR----- 1. PREPOSITIONS AND ITS TYPES
CONCEPT AND SKILLS	LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING/ CONVERSATIONAL PRACTICE
LEARNING OUTCOMES	SELF AWARENESS /VALUE-UNITY/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING / PREPOSITIONS OF TIME / PLACE AND THEIR USAGE
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK
PEDAGOGY	MIND MAP/ BRAIN STORMING / IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ KWL/ GROUP DISCUSSION
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	SILENT/ LOUD READING OF THE LESSON. GRAMMAR WORKSHEETS
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING/
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	LITERATURE----- THE TREASURE SEEKERS-I, THE TREASURE SEEKERS-II, THE PAINTED CEILING MAIN COURSE---- 1.YOUNG UNCLE GOES TO HIS VILLAGE (EXTRACT) 2.BUILDING A SHELTER(EXTRACT) 3. THE CLASSROOM IN A TRAIN (EXTRACT) 4. A TEACHER FOR ALL SEASONS 5. A PRETTY GOOD JOB (EXTRACT) 6.AN INFORMATION BUREAU (RECITATION) GRAMMAR----- 1. PREPOSITIONS AND ITS TYPES / SENTENCES WRITING----- BIO SKETCH / DIARY ENTRY / FORMAL LETTER WRITING /MESSAGE WRITING

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2016 March

	<p>For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week माह</p>	<p>मार्च :- मत बाँटों इंसान को (कविता)</p>
	<p>Concepts & skills संकल्पना और कौशल</p>	<p>छात्रों को कविता के बारे में जानकारी देना । कविता का लय बद्ध ढंग से वाचन करना । मिल-जुल कर रहने की गुण शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना । छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना । वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना , शब्द -विचार कराना ।</p>
	<p>Learning Outcomes अध्ययन के परिणाम</p>	<p>कविता का मूल्य समझा तथा मिल-जुल कर रहने की भावना को समझा और ये भी समझा कि सभी धर्म एक समान हैं ।</p>
	<p>Instructional Tools & References शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</p>	<p>अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश</p>
	<p>Pedagogy शिक्षण शास्त्र</p>	<p>कविता का सही उच्चारण से पठन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना । सरलार्थ कक्षा- कार्य गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति</p>

	<p>Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u></p>	<p>कविता से संबंधित कोई और कविता लिखना श्रुतलेख ,अभ्यास - कार्य</p>
	<p>Assessment <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>सही उच्चारण । नए शब्दों का ज्ञान । श्रुतलेख मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना</p>
	<p>ormative/Summative Assessment Syllabus <u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u></p>	<p>कविता का पठन करना । प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति पाठ से संबंधित व्याकरण संज्ञा अपठित गद्यांश, अति लघु , लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर बच्चों द्वारा लिखवाया जाएंगे ।</p>

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2016 March

	<p>For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u></p>	<p>मार्च :- स्वार्थी दानव</p>
	<p>Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u></p>	<p>छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना । हानी का शुद्ध ढंग से वाचन करना । सज्जनो तथा दुर्जनों के बारे में जानकारी देना तथा शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना । छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना । वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना , शब्द -विचार कराना ।</p>

	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	कहानी का मूल्य भाव समझा तथा सदगुणों की जानकारी हासिल की "
	Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश
	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	कहानी का सही उच्चारण से पठन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना । सरलार्थ कक्षा- कार्य गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
	Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	कहानी से संबंधित कोई और कहानी लिखना श्रुतलेख ,अभ्यास - कार्य
	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सही उच्चारण । नए शब्दों का ज्ञान । श्रुतलेख मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना

	Formative/Summative Assessment Syllabus <u>रचनात्मक और योगात्मक</u> <u>मूल्यांकन</u>	पाठ का पठन करना । प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति पाठ से संबंधित व्याकरण संज्ञा अपठित गद्यांश, अति लघु , लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर बच्चों द्वारा लिखवाया जाएँगे ।
--	--	--

	Formative/Summative Assessment Syllabus <u>रचनात्मक और योगात्मक</u> <u>मूल्यांकन</u>	कहानी का पठन करना । प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति पाठ से संबंधित व्याकरण संज्ञा अपठित गद्यांश, अति लघु , लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर बच्चों द्वारा लिखवाया जाएँगे ।
--	--	--

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2016 April

	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	अप्रैल :- हम पंछी उन्मुक्त गगन के (कविता)
	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	पठन-पाठन, चरित्र-चित्रण, शुद्ध उच्चारण, समूह वाचन शिव मंगल सिंह - सुमन की कविता के माध्यम से प्रेम और सहानुभूति की जागृति ।

	<p>Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u></p>	<p>संदेश, परिणाम, निष्कर्ष, सेवा, प्रेम, ध्यान, पारिवारिक दायित्व</p>
	<p>Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u></p>	<p>पाठ्य पुस्तक, शब्दकोश, कविताओं का संग्रह, कविताओं के बारे में चर्चा, सामान्य ज्ञान</p>
	<p>Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u></p>	<p>विचार विमर्श भावार्थ पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर वर्तनी की शुद्धता प्रस्तुतीकरण पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर कक्षा- कार्य गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति</p>
	<p>Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u></p>	<p>कार्य की पूर्णता भाषा की शुद्धतावाक्य, वर्तनी, उच्चारण और पाठ- पठन के आधार शब्दार्थ विराम चिह्नों का प्रयोग परियोजना छात्रों से चार्ट बनवाए गए जिस में उन्होंने चित्रों सहित कविताएँ लिखी।</p>
	<p>Assessment <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>सप्रसंग, भावार्थ लय और तुक से कविता लिखना और सुनना पाठ में व्याकरण संबंधी प्रश्नोत्तर शब्दार्थ, संज्ञा तथा इसके भेद, संज्ञा के विकारी तत्त्व, वचन, लिंग आधुनिक मूल्यों की सराहना सौन्दर्य बोध, नव-निर्माण के उत्साह के लिए प्रेरित किया जाएगा।</p>

	<p>Formative/Summative Assessment Syllabus</p> <p><u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u></p>	<p>शुद्ध उच्चारण सॉचिए और बताइये रिक्त स्थानों की पूर्ति अतिलघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर शब्दार्थ</p> <p>बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी।</p>
--	---	---

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2016 April

	<p>For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week</p> <p><u>माह</u></p>	<p>अप्रैल :- क्यों - क्यों और कैसे - कैसे , संज्ञा</p>
	<p>Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u></p>	<p>छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना । कहानी का भावपूर्ण ढंग से पठन करना । शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना । छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना । वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना , संज्ञा का ज्ञान कराना ।</p>
	<p>Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u></p>	<p>सुबीर शुक्ला की कहानी द्वारा बच्चों के मन में जिज्ञासा , धैर्य और कल्पना शक्ति का विकास होना। हास्य- व्यंग्य की समझ । शब्दों का ज्ञान । चरित्र - चित्रण</p>

	Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश
	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	कहानी का सही उच्चारण से वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना । सरलार्थ कक्षा- कार्य गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
	Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	पाठ से संबंधित किसी घटना को कहानी के रूप में लिखना श्रुतलेख ,अभ्यास - कार्य
	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सही उच्चारण । नए शब्दों का ज्ञान । संज्ञा शब्दों का ज्ञान । श्रुतलेख मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना
	Formative/Summative Assessment Syllabus <u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	कहानी का पठन करना । प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति पाठ से संबंधित व्याकरण संज्ञा अपठित गद्यांश, अति लघु , लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर बच्चों द्वारा लिखवाया जाएंगे ।

	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week माह	अप्रैल :- हम पंछी उन्मुक्त गगन के (कविता)
	Concepts & skills संकल्पना और कौशल	पठन-पाठन, चरित्र-चित्रण, शुद्ध उच्चारण, समूह वाचन शिव मंगल सिंह - सुमन की कविता के माध्यम से प्रेम और सहानुभूति की जागृति ।
	Learning Outcomes अध्ययन के परिणाम	संदेश, परिणाम, निष्कर्ष, सेवा, प्रेम, ध्यान, पारिवारिक दायित्व
	Instructional Tools & References शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ	पाठ्य पुस्तक, शब्दकोश, कविताओं का संग्रह, कविताओं के बारे में चर्चा, सामान्य ज्ञान
	Pedagogy शिक्षण शास्त्र	विचार विमर्श भावार्थ पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर वर्तनी की शुद्धता प्रस्तुतीकरण पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर कक्षा- कार्य गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति

	<p>Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u></p>	<p>कार्य की पूर्णता भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार शब्दार्थ विराम चिह्नों का प्रयोग परियोजना छात्रों से चार्ट बनवाए गए जिस में उन्होंने चित्रों सहित कविताएँ लिखी ।</p>
	<p>Assessment <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>सप्रसंग,भावार्थ लय और तुक से कविता लिखना और सुनना पाठ में व्याकरण संबंधी प्रश्नोत्तर शब्दार्थ,संज्ञा तथा इसके भेद, संज्ञा के विकारी तत्त्व ,वचन,लिंग आधुनिक मूल्यों की सराहना सौन्दर्य बोध, नव-निर्माण के उत्साह के लिए प्रेरित किया जाएगा।</p>
	<p>Formative/Summative Assessment Syllabus <u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u></p>	<p>शुद्ध उच्चारण सोंचिए और बताइये रिक्त स्थानों की पूर्ति अतिलघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर शब्दार्थ बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी।</p>

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2016 (May)

<p>CLASSES REQUIRED</p>	<p>For the Month/class Reqd 6 Period in a week ``May''</p>
------------------------------------	--

	<u>म</u>
TOPIC	शतरंज का जादूगर
CONCEPT & SKILLS <u>संकल्पना और कौशल</u>	शुद्ध उच्चारण , प्रत्यास्मरण , घटनास्मरण ,वाचन देवनगरी, शब्दों में गिनती,क्रियाविशेषण,मुहावरे खेलों की जानकारी, चित्र बनाना ,अनुच्छेदलेखन।
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	छात्रों को इस पाठ से पाठ खेलों में जानकारी प्राप्त हुई तथा शतरंज को कंप्यूटर पर खेलने का अवसर मिला। छात्रों को इस पाठ से यह प्रेरणा मिली कि अपने खिलाफ खेलने वाले खिलाड़ी के नाम और प्रसिद्धि से घबराना नहीं चाहिए। समझदारी से खेल कर ही जीत हासिल की जा सकती है। पाठ का उच्चारण का विकास सही उत्तर देने के लिए प्रेरित हुए। लगन , मेहनत माँ द्वारा मार्ग दर्शन ,खेल भावना जागृत होना।
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग, और कठिन शब्दों के लिए शब्दकोश का प्रयोग, पाठसे संबंधित अन्य कहानिकारों की जानकारी
PEDAGOGY <u>शिक्षण शास्त्र</u>	1.अतिरिक्त पठन , खेलों की जानकारी के प्रति चर्चा, चित्र बनाना, शतरंजप्रतियोगिता का आयोजन कंप्यूटर पर शतरंजपाठ का शुद्ध उच्चारण , वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना ,सरलार्थ ,कक्षा कार्य ,गृह कार्य , संकल्पपूर्ण पुनरावृत्ति
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH <u>कार्यकलाप</u>	शतरंज का जादूगर' पाठ के आधार पर उत्तर लिखिए कि किसी भी खेल को कैसी भावना से खेलना चाहिए तथा जीत हासिल करने के लिए क्या करना चाहिए। अनुच्छेद लेखन। कुछ खेल मैदान में खेले जाते हैं, कुछ कमरे में बैठकर, दोनों में क्या अंतर हैं? दोनों प्रकार के कौन-कौन से खेल हैं कक्षा में इस विषय पर चर्चा कीजिए।
ASSESSMENT <u>मूल्यांकन</u>	कठिन शब्दों का उच्चारण, रिक्त स्थान लिखिए , मुहावरों को वाक्य में प्रयोग करना पर्यायवाची शब्द , कार्य की पूर्णता भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन

	<p>के आधार पर , मौखिक भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी , उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर , सही उच्चारण (शब्दों का) , श्रुतलेख , अभ्यास - कार्य सही उच्चारण नए शब्दों का ज्ञान , श्रुतलेख , मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ।</p> <p>३.</p>
<p>SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT</p> <p><u>रचनात्मक और</u> <u>योगात्मक</u> <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>पठन करना । प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ</p> <p>३. शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति</p> <p>५. पाठ से संबंधित व्याकरण , गद्यांश , पद्यांश , अनुच्छेद</p>

CLASSES REQUIRED	<p>.For the Month/class</p> <p>Reqd 6 Period in a week "May"</p> <p><u>मा</u></p>
TOPIC	<p>आ रही रवि की सवारी (कविता)</p>
CONCEPT & SKILLS <u>संकल्पना</u> <u>और कौशल</u>	<p>हरिवंश राय बच्चनकी लिखित कविता आ रही रवि की सवारी में प्राकृतिक सौंदर्य बोध प्रकृति प्रेम, दुखी से संवेदना कविता का मूलभाव समझाना , कवि के बारे में जानकारी देना । कविता का लयबद्ध गान, सही उच्चारण । कंठस्थ करना</p>
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	<p>प्राकृतिक चिंतन, प्राकृतिक सौंदर्य के संदेश को जानना कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । पर्याय शब्द, विलोम शब्दों का बोध हुआ ।</p>
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>पाठ्यपुस्तक, शब्दकोश , कार्य प्रपत्र</p>

शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ	
PEDAGOGY शिक्षण शास्त्र	कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाचन करवाना । कविता का सारांश समझाना ,वार्तालाप के माध्यम से बताना कि कविता में सूरज को एक राजा मानकरसूर्योदय के दृश्य कावर्णन किया गया है। संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति ।
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH कार्यकलाप	इस कविता से मिलती जुलती कविता कक्षा में छात्रों द्वारा सुनी जाएगी । अभ्यास पत्र ,वाक्य प्रयोग ,आपको सुबह क्या-क्या दृश्य दिखाई देतेहैं? चार्ट पर चित्र बनाकर रवि की सवारी के चित्र के साथ क्लास के डिस्प्लेबोर्ड पर लगाइए।
ASSESSMENT मूल्यांकन	कार्य की पूर्णता ,भाषा की शुद्धता, वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) श्रुतलेख अभ्यास - कार्य
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन	सोचिए और बताइए, पाठ की प्रेरणा,लयपूर्ण ढंग से कविता गान । चित्र -वर्णन।पर्यायवाची शब्द, विलोम शब्द ,शब्दों के अर्थ, मुहावरे अति लघु ,लघु, कवि परिचय, और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2016 June

CLASSES REQUIRED	For the Month/class Reqd 6 Period in a week (June)
TOPIC	शहीद (पत्र)
CONCEPT & SKILLS <u>संकल्पना और कौशल</u>	विस्तृत विवरण, प्रतिक्रिया,कार्यकारण संबंध, संदेश, निष्कर्ष .शुद्ध उच्चारण,प्रश्नोंत्तर विशेषण, लिंग , पत्र-लेखन, वर्ण-विच्छेद ऐतिहासिक तथ्यों की जानकारी, चित्र व पत्र इकट्ठा करना ।
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	छात्रों को इस पाठ से आज़ादी के बारे में जानकारी प्राप्त हुई कि तरह हमारे पूर्वजों ने कठोर परिश्रम किया । यहाँ तक कि आज़ादी के लिए अपने प्राण तक त्याग दिए। स्वदेश प्रेम, मातृ प्रेम, त्याग, निस्वार्थ भावना जागृत होना।
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग, औरकठिन शब्दों के लिए शब्दकोश काप्रयोग, पाठ से संबंधित अन्य कांतिकारों और स्वतंत्रतासेनानियों के बारे में जानकारी हासिल हुई
PEDAGOGY <u>शिक्षण शास्त्र</u>	अतिरिक्त पठन स्वतंत्रतासेनानियों के बारे में जानकारी के प्रति चर्चा,चित्र बनाना, पाठ शहीद (पत्र)का शुद्ध उच्चारण , वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना ,सरलार्थ ,कक्षा कार्य ,गृह कार्य , संकल्पपूर्ण पुनरावृत्ति
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH <u>कार्यकलाप</u>	कठिन शब्दों का उच्चारण, रिक्त स्थान लिखिए , मुहावरों को वाक्य में प्रयोग करना ,पर्यायवाची शब्द, कार्य की पूर्णता भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) ,श्रुतलेख, अभ्यास - कार्य सही उच्चारण ,नएशब्दों का ज्ञान । 'शहीद' पाठ के आधार पर बताइए कि रामप्रसाद बिस्मिल और अशफ़ाक उल्ला ख़ाँ ने अपनी मातृभूमि के लिए अपने प्राण बलिदान कर दिए। इनके मातृसेवा से आपको क्या प्रेरणा मिलती है?श्रुतलेखमौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना

ASSESSMENT <u>मूल्यांकन</u>	कार्य की पूर्णता, भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) ,श्रुतलेख अभ्यास - कार्य
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT <u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	सोचिए और बताइए, पाठ की प्रेरणा, लयपूर्ण ढंग से कविता गान । चित्र -वर्णन ,पर्यायवाची शब्द, विलोम शब्द ,शब्दों के अर्थ , मुहावरे गदायांश पर आधारित अति लघु ,लघु, कवि परिचय, और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर

CLASSES REQUIRED	For the Month/class Reqd 6 Period in a week (June)
TOPIC	अँधेर नगरी (नाटक)
CONCEPT & SKILLS <u>संकल्पना और कौशल</u>	शब्दों काशुद्धउच्चारण, पठनमौखिकअभिव्यक्ति, चर्चा।प्रत्यास्मरण सही गलत का निर्णय, अनुमान, समस्या का समाधान ,क्रिया, सर्वनाम,संधि,शब्दकोश, चित्रों को नाम देना
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	छात्रों को इस पाठ से अनुभव समझ आया कि लालच बुरी बला है यथा राजा तथा प्रजा छात्रों को इस पाठ से यह प्रेरणा मिली कि लालच बुरी बला है अनुमान, समस्या का समाधान हुआ पाठ का उच्चारण , मेहनत का भावना जागृत होना।
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग, और कठिन शब्दों के लिए शब्दकोश का प्रयोग, पाठ से संबंधित अन्य नाटकों की जानकारी।
PEDAGOGY <u>शिक्षण शास्त्र</u>	अतिरिक्त पठन, नाटकों की जानकारी के प्रति चर्चा,चित्र बनाना, पाठ का शुद्ध उच्चारण , वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछन तथा बताना ,सरलार्थ ,कक्षा कार्य ,गृह कार्य, संकल्पपूर्ण पुनरावृति

CLASSES REQUIRED	For the Month/class Reqd 6 Period in a week (June)
-----------------------------	---

ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH <u>कार्यकलाप</u>	कठिन शब्दों का उच्चारण, रिक्त स्थान लिखिए , मुहावरों को वाक्य में प्रयोग करना,पर्यायवाची शब्द ,कार्य की पूर्णताभाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना सही उच्चारण (शब्दों का) श्रुतलेख अभ्यास - कार्य सही उच्चारण । नए शब्दों का ज्ञान श्रुतलेखमौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना
ASSESSMENT <u>मूल्यांकन</u>	कार्य की पूर्णता , भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) ,श्रुतलेख अभ्यास - कार्य किसने किस से कहा? संधिविच्छेद, वाक्य छाँटना गदांश पर आधारित अतिलघु और निबंधात्मक प्रश्नों के उत्तर लिखना
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT <u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	सोचिए और बताइए, पाठ की प्रेरणा,लयपूर्ण ढंग से कविता गान । चित्र -वर्णन। ,पर्यायवाची शब्द, विलोम शब्द ,शब्दों के अर्थ , मुहावरे अति लघु ,लघु, कवि परिचय, और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर

TOPIC	कुटुंब का ताना-बाना
CONCEPT & SKILLS <u>संकल्पना और कौशल</u>	शब्दों का शुद्ध उच्चारण, पठन मौखिक अभिव्यक्ति, चर्चा। प्रत्यास्मरण सही – गलत का निर्णय, आशय, प्रतिक्रिया, संदेश प्रश्नोंत्तर परसर्ग (ने) विराम चिह्न एकांकी लिखन ,परियोजना निर्माण, छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना कहानी का भावपूर्ण ढंग से पठन करना शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथ प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना, वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	इस कहानी द्वारा बच्चों में पारिवारिक खुशी और उसका महत्त्व क्या है,इस बात को समझ गए। मित्रता के लिए प्यार और करुणा का भाव आना ,शब्दों का ज्ञान चरित्र - चित्रण संधि शब्द विचार
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग,और कठिन शब्दों के लिए शब्दकोश का प्रयोग,पाठ से संबंधित अन्य कहानियों की जानकारी
PEDAGOGY <u>शिक्षण शास्त्र</u>	पाठ से संबंधित किसी घटना को कहानी के रूप में लिखना श्रुतलेख,अभ्यास - कार्य
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH <u>कार्यकलाप</u>	कठिन शब्दों का उच्चारण, कुटुंब का ताना-बाना ' पाठ के आधार पर बताइए कि हमारे जीवन में हमारा परिवार क्या महत्त्व रखता है तथा हमें अपने परिवार के प्रति कैसी भावना रखनी चाहिए।पर्यायवाची शब्द, कार्य की पूर्णताभाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) श्रुतलेख ,अभ्यास - कार्य सही उच्चारण ।
ASSESSMENT <u>मूल्यांकन</u>	कार्य की पूर्णता ,भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) ,श्रुतलेख अभ्यास - कार्य ,नए शब्दों का ज्ञान । श्रुतलेख मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना अतिलघु और निबंधात्मक प्रश्नों के उत्तर लिखना
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	सोचिए और बताइए, पाठ की प्रेरणा ,लयपूर्ण ढंग से कविता गान । चित्र -वर्णन ,पर्यायवाची शब्द, विलोम शब्द ,शब्दों के अर्थ ,कहानी का पठन

रचनात्मक और योगात्मक
मूल्यांकन

करना ,प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ ,शब्दों के वाक्य बनाना।
खाली स्थानों की पूर्ति पाठ से संबंधित व्याकरण

**DETAILED PLANNER OF SCIENCE
(MARCH-APRIL)**

MONTH:- MARCH

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Food: Where does it come from?
CONCEPT & SKILLS	1. Food 2. Sources of food 3. Classification of animals on the basis of their food habits. 4. Animal products 5. Apiculture
LEARNING OUTCOME	1. Food 2. Sources of food 3. Classification of animals on the basis of their food habits. 4. Animal products 5. Apiculture
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	1. Different food items
PEDAGOGY	1. Explanation method 2. Learning by doing
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	1. Preparation of different " <i>Thalis</i> " from different directions of India.
ASSESSMENT	1. Food 2. Sources of food 3. Classification of animals on the basis of their food habits. 4. Animal products 5. Apiculture
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	1. Food 2. Sources of food 3. Classification of animals on the basis of their food habits. 4. Animal products 5. Apiculture (All the content will be assessed in formative assesement-1 and classification of animals on the basis of food habits will be assessed in Summative assesement-1)

MONTH:- MARCH

CLASSES REQUIRED	08
-------------------------	----

TOPIC	Components of food
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none">1.Components of food – Carbohydrates, fats, proteins, vitamins and minerals2.Deficiency diseases3. Detection of components of food present in different food items.
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none">1.Components of food – Carbohydrates, fats, proteins, vitamins and minerals2.Deficiency diseases3. Detection of components of food present in different food items.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Apparatus and chemicals required to check the presence of starch, carbohydrates, proteins.
PEDAGOGY	<ol style="list-style-type: none">1. Interactive and discussion method.2. Explanatory method.3. Learning by doing.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Test for the presence of starch, carbohydrates and proteins
ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none">1.Components of food – Carbohydrates, fats, proteins, vitamins and minerals2.Deficiency diseases3.Detection of components of food present in different food items.
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none">1.Components of food – Carbohydrates, fats, proteins, vitamins and minerals2.Deficiency diseases3. Detection of components of food present in different food items. <p>(All the content will be assessed for both formative and summative assessment-1)</p>

MONTH:- APRIL

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	Fibre to fabric
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Clothing materials 2. History of clothing 3. Fibre and fabric 4. Processes involved in formation of fabrics. 5. Natural and synthetic fibres 6. Plant fibres: cotton, jute, coir, silk-cotton, hemp and flax. 7. Animal fibres: silk, wool.
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Clothing materials 2. History of clothing 3. Difference between fibre and fabric 4. Weaving, Knitting 5. Difference between natural and synthetic fibres 6. Plant fibres: cotton, jute, coir, silk-cotton, hemp and flax. 7. Animal fibres: silk, wool.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Paper strips of different colours used to demonstrate the weaving.
PEDAGOGY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Discussion method. 2. Demonstrative method. 3. Explanatory method.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	To make the weaving pattern from paper.
ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Clothing materials 2. History of clothing 3. Fibre and fabric 4. Nature and synthetic fibres 5. Plant fibre cotton, jute, coir, silk-cotton, hemp and flax
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Clothing materials 2. History of clothing 3. Fibre and fabric 4. Weaving, knitting 5. Nature and synthetic fibres 6. Plant fibre cotton, jute, coir, silk-cotton, hemp and flax. <p>(All the content will be assessed in formative assesment-2).</p>

MONTH:-APRIL

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Light, shadows and reflection
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none">1.Light-main source2. Luminosity.3. Transparency4. Shadow5. Mirrors and reflection.6. Pinhole camera and periscope.
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none">1.Light spectrum2.Construction of Pinhole Camera and Periscope.3. Shadows, Reflections.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ol style="list-style-type: none">1.Mirrors, different objects to check luminosity and transparency.2. Things required to make pinhole camera.
PEDAGOGY	<ol style="list-style-type: none">1.Explanation method2. Learning by doing.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ol style="list-style-type: none">1.Construction of Pinhole camera and periscope.
ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none">1.Light-main source2. Luminosity.3. Transparency4. Shadow5. Mirrors and reflection.6. Pinhole camera and periscope.
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none">1. Light-main source2. Luminosity.3. Transparency4. Shadow5. Mirrors and reflection.6. Pinhole camera and periscope. <p>(All the contents will be assessed in formative assessment-2 and summative assessment-1)</p>

**DETAILED PLANNER OF E.V.S
(MAY-JUNE)**

MONTH:- MAY

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Sorting materials into groups
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concept of matter 2. Classification of materials on the basis of appearance, hardness, solubility, density, transparency. 3. General properties of metals and non metals.
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concept of matter 2. Classification of materials on the basis of appearance, hardness, solubility, density, transparency. 3. Metals and non metals.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	1. Different substances to demonstrate the general properties of matter.
PEDAGOGY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Explanation method 2. Learning by doing.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	1. Grouping of materials on the basis of their properties.
ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concept of matter 2. Classification of materials on the basis of appearance, hardness, solubility, density, transparency. 3. General properties of metals and non metals.
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concept of matter 2. Classification of materials on the basis of appearance, hardness, solubility, density, transparency. 3. General properties of metals and non metals. <p>(All the contents will be assessed in summative assessment-1)</p>

MONTH:- MAY

CLASSES REQUIRED	12
TOPIC	Getting to know plants
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Classification of plants into herbs, shrubs and trees. 2. Root and shoot system. 3. Type of venation. 4. Leaf structure and function. 5. Stomata and its role. 6. Flower whorls. Function of each whorl. 7. Structure of stamen and pistil.
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Different parts of a plant. 2. Root and shoot system. 3. Type of venation. 4. Leaf structure and function. 5. Stomata and its role. 6. Flower whorls. Function of each whorl. 7. Structure of stamen and pistil.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plants with tap and fibrous roots. 2. Large sized leaf to show venation, parts of leaf. 3. Balsam plant. 4. Dissection microscope. 5. Coloured water. 6. Potted plants to show transpiration.
PEDAGOGY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interactive and discussion method. 2. Explanatory. 3. Project based learning.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. To separate the different whorls. 2. Activity to show plants transpire.. 3. Conduction of water through stem.
ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Different parts of a plant. 2. Root and shoot system. 3. Type of venation. 4. Leaf structure and function. 5. Stomata and its role. 6. Flower whorls. Function of each whorl. 7. Structure of stamen and pistil.
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Different parts of a plant. 2. Root and shoot system. 3. Type of venation. 4. Leaf structure and function. 5. Stomata and its role. 6. Flower whorls. Function of each whorl. 7. Structure of stamen and pistil. <p>(All the content will be assessed for SA1)</p>

MONTH:- JUNE

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Electricity and circuits
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none">1. Electricity2. Electric cell3. Structure of dry cell4. Electric bulb5. Electric switch6. Electric circuit7. Electric torch8. Conductors and insulators
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none">1. Electricity2. Electric cell3. Structure of dry cell4. Electric bulb5. Electric switch6. Electric circuit7. Electric torch8. Conductors and insulators
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	1.Apparatus used to make electric switches and electric circuits.
PEDAGOGY	<ol style="list-style-type: none">1. Learning by doing.3. Explanation method.4. Demonstration method.5. Concept mapping.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ol style="list-style-type: none">1. To make an open and closed circuit.2. To make an electric switch using drawing pins.3. To locate and mark the terminals of bulb.
ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none">1.Electricity2.Electric cell3.Structure of dry cell4.Electric bulb, electric switch, electric circuit5.Electric torch6.Conductors and insulators
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<ol style="list-style-type: none">1.Electricity2.Electric cell3.Structure of dry cell4.Electric bulb, electric switch, electric circuit5.Electric torch6.Conductors and insulators <p>(All the contents will be assessed in summative assessment-1)</p>

MONTH:- JUNE

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Air around us
CONCEPT & SKILLS	1. Air 2. Composition of air 3. Layers of atmosphere 4. Balance of oxygen& carbon dioxide in nature. 5. Properties of air
LEARNING OUTCOME	1.Air 2.Composition of air 3. Layers of atmosphere: Troposphere, stratosphere, mesosphere and thermosphere. 4. Balance of oxygen& carbon dioxide in nature. 5.Properties of air
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	1. Apparatus used to show presence of air in water.
PEDAGOGY	1. Explanation method 2. Learning by doing
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	1. To show air is present in water.
ASSESSMENT	1.Air 2.Composition of air 3.Layers of atmosphere: Troposphere, stratosphere, mesosphere and thermosphere. 4.Oxygen- carbon dioxide levels 5.Properties of air
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	1.Air 2.Components of air 3.Layers of atmosphere: Troposphere, stratosphere, mesosphere and thermosphere. 4. Balance of oxygen& carbon dioxide in nature. 5.Properties of air (All the contents will be assessed in summative assessment-1)

MONTH:- JUNE

CLASSES REQUIRED	
TOPIC	REVISION WORK
CONCEPT & SKILLS	WORKSHEET,MODEL TEST PAPER RECAPITULATION OF CONTENT
LEARNING OUTCOME	PREPARED FOR EXAMINATIONs
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	WORKSHEET,MODEL TEST PAPER RECAPITULATION OF CONTENT
PEDAGOGY	1.RECAPITULATION METHOD
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	PREPARED FOR EXAMINATION
ASSESSMENT	CLASS TEST
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	

Presented by:

Monisa Khursheed, Afshana Rasool, Sabreena Majid

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	7
TOPIC	Introducing History/ Culture and Science
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Study of History • Sources of History • Time Frame • Geographical Framework
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • History, Pre- history and Proto- history • The sources of history • The time frame in history • The geographical features of India
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Presentation • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge.</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p> <p>For Example: While cleaning your almira you came across few old coins, some belonging to your own country and some belonging to foreign countries. What information will you gather from them and how will they help you in the study of history? Write.</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Project Work: Make a scrap book and paste pictures of Stupas, Caves and Temples. Give a brief description about these pictures.
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment • Group Activity • Pencil Paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE ASSESMENT	<p>Syllabus fir FA-1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Study of History • Sources of History

	<ul style="list-style-type: none"> • Time Frame • Geographical Framework
--	--

Sub: Civics

CLASSES REQUIRED	9
TOPIC	Diversity/ Diversity: Prejudice and Discrimination
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Understanding Diversity • India- Land of great diversity • Unity in diversity • Prejudices and Stereotyping • Discrimination and inequality • Constitution and Equality
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meaning, scope and significance of the term diversity • The linguistic, religious , regional and cultural diversity in India • The essence of the term ‘Unity in diversity’ in the context of India. • The reasons of inequality prevalent in India • How our constitution has provisions to remove inequality
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Text book • Videos
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. What would be your reaction if your father is transferred to another state where people speak a language which is not known to you? In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics. Project Activity: Prepare a diversity chart of people living in Jammu, Kashmir and Ladakh. Use the following format.</p> <p align="center">1. Language 2. Staple diet 3.Dance form 4.Festivals</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. For Example: To maintain unity in a country like India, equal economic growth of all the regions is desirable. Why?</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Role Play
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment

	<ul style="list-style-type: none"> • Group Activity • Pencil paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<p>Syllabus for FA-1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Constitution and Equality • Prejudices and Stereotyping • Discrimination and inequality

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	7
TOPIC	Maps
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Globe, Grid, Sketch and Plan • Types of Maps
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globes and Maps • The different types of maps • The essential features of maps • Sketch and Plan
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Power Point Presentation • Maps • Globe • Videos
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge.</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>Map Work: 1. On the Political Map of India locate the states and capitals of India. 2. On the Physical Map of India the following.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Great Indian Desert 2. Deccan Plateau 3. Eastern Ghats 4. Western Ghats 5. Himalayas
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment • Group Activity • Pencil paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<p>Syllabus for FA-1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globe, Grid, Sketch and Plan • Types of Maps

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Earliest Societies/ From Hunters to Farmers
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Life of early men • Making of stone tools • Stone Age • Neolithic Age • Beginning of agriculture • Invention of wheel and pottery
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The life of early man • The three phases of the stone age • The various stone tools used during this period • The changes that occurred during the Neolithic Age • The concept of domestication • The implications of food production
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge like: Q1. Who were hunter- gatherers? Q2. Where did the early humans live? Q3. What did early humans eat? Q4. Why were early humans referred to as 'nomads'? Q5. What do you mean by food- gatherer? Q6. Why did early humans move in groups? Q7. How was fire useful to early humans?</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p> <p>For Example: The early humans were always in danger of being attacked by wild animals. Why?</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Field Trip to Neolithic Site(Burzahom) • On the Political Map of India, locate and label the following Archaeological sites:

	<ul style="list-style-type: none"> a) Bhimbetka b) Hunsgi c) Brahmagiri d) Kurnool Caves e) Gufkral
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Information related to Burzahom(Individual Assessment) • Group Activity • Pencil Paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<p>Syllabus or FA-1 Information related to Burzahom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Study of History • Sources of History • Time Frame • Geographical Framework

Sub: Civics

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	The Government/ Elements of a Democratic Government
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Need for Government • Levels of Government • Forms of Government • Universal Adult Franchise
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • What is a government and why we need it • In India, we have government at three levels • The forms of government • Anti-apartheid struggle in South Africa • The structure and main elements of a democratic government
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Live example of Election process during elections for Class Representatives • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas For example Q1. What would be your contribution towards the welfare of the people, if you are made the head of a country for one month? In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics. Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given</p>

	a problem for discussion to present their ideas or views. For Example: Mention any five laws that you have to abide by in your school and write them in your notebook.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none">• Assignment on the said topic will be given.• Group Activity :(free and fair election will be held in the class for selecting representatives to manage the class effectively.
ASSESSMENT	Students will be assessed on the basis of: <ul style="list-style-type: none">• Individual Assessment• Group Activity• Pencil paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	Syllabus for FA-2 <ul style="list-style-type: none">• Prejudices and Stereotyping• Discrimination and inequality• Constitution and Equality• Universal Adult Franchise

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Maps
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Globe, Grid, Sketch and Plan • Types of Maps
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globe, Grid, Sketch and Plan • Types of Maps
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Globe • Videos • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics. Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. For Example:</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment • Group Activity • Pencil paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<p>Syllabus for (FA-1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globe, Grid, Sketch and Plan • Types of Maps

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	15
TOPIC	The First Civilisation in India/ Early States
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Growth of Civilisation • Main Features of the Indus Valley Civilisation • Causes for the Decline of the Civilisation • Janapadas and Mahajanapadas • Differences between a republic and a monarchy
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • What is a civilisation • The Indus Valley Civilisation • The economy, society and religious conditions of this civilisation • What led to the decline of Indus Valley Civilisation • The Janapadas and Mahajanapadas and their administration
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge.</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>Project Activity: By using materials such as thermocol, clay, plaster of paris and poster colours, make a small model of the great bath of Mohenjo-daro.</p> <p>Map Work: On the Physical Map of India mark the following places:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harappa 2. Mohenjo-daro 3. Dholavira 4. Lothal 5. Kalibangan
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment(Map Work) • Group Activity (Project Work) • Pencil paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE	<p>Syllabus for (FA-2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neolithic Age • Beginning of agriculture

ASSESSMENT	<ul style="list-style-type: none">• Invention of wheel and pottery
-------------------	--

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	14
TOPIC	Motions of the Earth/ Realms of the Earth
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • The Earth's Axis • Rotation and Revolution • Distribution of heat over the Earth and seasons • The four realms of the Earth.
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The movements of the earth • The occurrence of day and night. • The occurrence of seasons • Lithosphere and the seven continents. • Hydrosphere and the four oceans. • Layers of atmosphere, Composition of air, air temperature, air pressure and humidity of air. • Biosphere, eco systems and ecological balance.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Globe • Videos • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas For example: Q1.</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p> <p>For Example:</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment • Group Activity • Pencil paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<p>Syllabus for (FA-2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Earth's Axis • Rotation and Revolution • Distribution of heat over the Earth and seasons

CLASS – VI

Sub: CIVICS

CLASSES REQUIRED	5
TOPIC	Panchayati Raj
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Village Panchayat • Functions of Gram Panchayat • Nyaya Panchayat • Sources of income for Gram Panchayat
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Panchayati Raj- local level of government in the villages • Gram Sabha, Gram Panchayat and Nyaya Panchayat
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method.
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. Do you think there are ways to improve the functioning of the Panchayat by introducing modern techniques? Diary entry: Read what a sarpanch has to say about his/ her achievements: 'I have successfully expanded the village school building. There is clean drinking water. I am happy. I feel that I am doing something that is meaningful. I was not used to talking in public, but now that I am informed and more confident, I speak up.' Imagine that you interviewed this sarpanch. Write a diary entry on the experiences that he/ she shared with you. In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concept Mapping: Tabular form of assignment will be given.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Mock Panchayat will be held in the class.
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual Assessment • Group Activity • Pencil Paper Test
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<p>Syllabus for(SA-1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Earliest Societies • The First Civilisation of India • Diversity • Panchayati Raj • Realms of the Earth • Major Landforms of the Earth

